

Злочинці з паралельного світу (скорочено)

Галина Малик

Починається твір зі знайомства з головним героєм – безхатченком, утікачем з інтернату Хронею. Епіграфом до книги слугує цитата з Біблії, Книги Екклесіаста, чим одразу вказується, що твір не для маленьких дітей.

Уся книга – це історія поневіряння Хроні та його собаки, які намагаються вижити у жорстокому та несправедливому світі. Голодно, холодно, небезпечно, лячно... Така ця подорож.

У книзі багато фантастичних припущень. "Злочинці з паралельного світу" втрутилися у життя нашого світу і зробили так, щоб тварини могли розмовляти. Тепер у цих тварин і їхнього товариша Хроні є важлива місія – змінити соціальний устрій своєї країни, щоб більше не страждали ні тварини, ні люди.

Якщо Хроня особистість, то тварини здебільшого відображають людські соціальні типажі: задиркуватий кіт-бандит Рата, балакучий рекламними слоганами папуга-політикан Фері, інтелігентна філологиня вівчарка Доллі, звичайнісінький обиватель хом'як Хомка та багато інших.

У кожного з цих героїв свій вибір, своя доля і своя мова, що вдалося авторці напрочуд вдало. Проте, наявність у книзі для дітей величезної кількості сленгових слів та жаргонізмів збиває з пантелику і часто дратує, оскільки замулює зміст. Тут можна зустріти і сленг чиновників, і слова, які використовують маргінали, й ті словесні конструкції та епітети, з якими так наполегливо воюють вчителі та батьки.

Якщо події першої частини відбуваються в умовно реальному світі, то вся друга – це мандрівка Чорнобильською зоною. Хроня прагне знайти інформацію про своїх родичів, а для того йому потрібно пройти випробування – дійти до Прип'яті, Покинутого Міста, і поговорити з людьми, які знали його батьків.

Усі намагання героїв на щось вплинути завершуються нічим. Помирає вівчарка Доллі, знайшовши таки могилу свого любого професора. Повертається до клітки хом'як Хомка, обирає сите життя і несвободу, й втрачає дар мови. Пристає до злодіїв кіт Рата. А папуга Фері відлітає в еміграцію.

А Хроня і його вірний Рекс ідуть у Чорнобильську зону.

Зона – міфічне, фантазмагоричне місце, де стикаються різні часові пояси та світоглядно-образні системи. Окрім різноманітних бандитських угруповань, у Зоні героям зустрічається Пляшкоїд, новітній монстр, який харчується пластиковими пляшками і має атомне серце, він жалюгідний і бридкий. Такий собі "український горлум".

Є тут й охоронці родового вогнища та пам'яті Цур і Пек, позитивні персонажі, які дуже любляють дивитися рекламу по телевізору, тобто, вже заражені негативним

впливом "цивілізації". Іншим представником міфічного табору є мудрий трьохсотрічний крук Гай, який розмовляє мовою богословських книжок і крилатими висловами, адаптованими до ситуації. А ще у крука є місія – він бачив, де люди лишали ключі від своїх осель, коли виїжджали із Зони після вибуху, і тепер може підказати, де шукати ключ, коли хтось захоче повернутися.

Допомагає Хроні бородань Джохар, представник національної "неруської" меншини, і цей соціальний мотив прописано дуже яскраво.

Кожен із героїв шукає своє місце під сонцем, а для цього потрібно зрозуміти, звідки твої корені. Щоб допомогти зрозуміти себе, Цур і Пек влаштовують Хроні та його друзям подорож у минуле, і це природно, що надалі Хроня постає вже не як безрідний утікач з інтернату, а молодший з роду Поліщуків.

Згодом виявляється, що нашійник Рекса дуже дорогий, і коштів, отриманих з його продажу, вистачить на дорогу з Києва до Бердянська, де, можливо, ще мешкають рідні головного героя. Як виявилось, пошуки у Бердянську не завершуються.